

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling 2013/2014 på Tyresö gymnasium

Vision

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling. All personal och alla elever arbetar aktivt för att förhindra alla former av kränkande behandling. Tyresö Gymnasium arbetar aktivt och målinriktat för en trygg psykosocial lärandemiljö där trivsel, trygghet och goda relationer är i fokus.

Eleverna blir uppmärksammade, sedda och bekräftade. Det dagliga arbetet genomsyras av respekt för den enskilda individen och baseras på den värdegrund som anges i gymnasieskolans läroplan (SKOLSS2011:144).

Personal och elever har ett gemensamt ansvar för att aktivt motverka varje form av kränkande behandling. Varje tendens till diskriminering eller trakasserier skall resultera i en reaktion.

Mål

Alla på skolan ska

- visa varandra respekt i samtal och bemötande oberoende av etnisk tillhörighet, tro, kön, sexuell läggning, funktionshinder, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck
- ha förståelse för att vi är olika och har rätt att ha olika åsikter
- ställa upp för varandra, verka för god sammanhållning och för en skola fri från rasism, mobbing, trakasserier och diskriminering
- reagera mot alla former av diskriminerande och kränkande behandling

Lagar

Diskrimineringslag (2008:567)

Lagen trädde i kraft 1 januari, 2009 och har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Skollagen (2010:800) 1 Kap. 2 §

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan

1. främja jämställdhet mellan könen samt
2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden
- 3 (10)

Vad står begreppen för?

Diskrimineringsgrunder

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck, *att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än sitt fysiska*
- Etnisk tillhörighet, *nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande*
- Religion eller annan trosuppfattning (*lagen gäller dock inte politisk uppfattning*)
- Funktions hinder, *att någon har varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av sin funktionsförmåga som uppstått till följd av en skada eller en sjukdom*
- Sexuell läggning, *att någon har en homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning*
- Ålder

Typer av kränkande behandling

När skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsoverskridande identitet eller ålder.

Direkt diskriminering

Att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till de sju Diskrimineringsgrunderna

Indirekt diskriminering

Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas indirekt diskriminering. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsoverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Mobbning

Definitionen på mobbning är att en person blivit utsatt för kränkningar vid upprepade tillfällen. Det råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

4 (10)

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)

- Texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, msn, och meddelande på olika webbcommunities).

Trakasserier

Upptådande som kränker en elevs värdighet och som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.
Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Kränkande behandling

Upptådanden som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Det kan vara: retas, mobbas, frysa ut någon eller knuffas.

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavising är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven i fråga kan uppleva det som kränkande.

Samverkan med eleverna

Likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling är framtagen tillsammans med elever. Eleverna har varit med och utformat planen i form av möten med elever inom programråden och elevkåren.

Kartläggning

Främjande och förebyggande arbete

All Personal

Aktivitet Innehåll

Agera Som anställd på Tyresö gymnasium måste du agera när du bevittnar en händelse/ incident som inte är i överensstämmelse med vår plan mot kränkande behandling. 5 (10)

Ansvar

Alla i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vuxna visar var gränserna går, vad som är accepterat beteende och vad som inte är accepterat. Skolans personal måste vara föredöme och behandla alla med respekt. Vuxna ska vara extra vaksamma i kommunikationen med elever och undvika sarkastiska eller ironiska kommentarer eftersom sådana lätt kan missförstås.

Skolledningen

Aktivitet Innehåll

Likabehandling Skolledningen har det yttersta ansvaret för arbetet mot alla former av kränkande behandling och ska därmed i olika sammanhang tydliggöra skolans arbete kring detta.

Likabehandlingsplan

Skolledningen ska se till att planen är aktuell och ett levande verktyg i skolans dagliga arbete. Skolledningen har det yttersta ansvaret för att föra ut information och se till att alla på skolan har den kompetens man behöver. Skolledningen har ansvar för att en ny plan upprättas varje år.

Kompetensutveckling

Skolledningen ska se till att behov av kompetensutveckling i likabehandling tillgodoses inom ramen för den gemensamma kompetensutvecklingen.

Skolmiljön

Skolledningen ansvarar för att skolmiljön för elever med funktionshinder är anpassad efter vars och ens behov både när det gäller den fysiska miljön och den sociala lärandemiljön.

Mentorstid

Skolledningen schemalägger mentorstid 30 minuter varje vecka.

Information tillvårdnadshavare

Rektor informerar om likabehandlingsplanen på föräldramötet för åk 1 samt på skolans hemsida.

Hemsidan

Skolledningen ansvarar för att aktuell plan finns på hemsidan.

Dokumentation

Skolledning ansvarar för att alla ärenden som rör kränkning och diskriminering dokumenteras. Dokumenten förvaras i arkivskåpet.

Utvärdering

Skolledningen ska följa upp och utvärdera skolans mål och förebyggande arbete för likabehandling

Kaveln

Kaveln anordnas på vårterminen av idrottslärarna. Där deltar alla elever på skolan.6 (10)

Utbildningslag

Aktivitet Innehåll

Möten arbetslag –elevhälsoteam –rektor

Vid arbetslagsmöten och möten med elevhälsoteam ska frågor om elevers trivsel, likabehandling, diskriminering och kränkande behandling uppmärksammas och åtgärder vidtas. Mentor ansvarar.

Likabehandlingsplan/ plan mot kränkande behandling

Arbetslaget ska vid varje läsårsstart diskutera och gå igenom likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling så att den är aktuell för alla.

Årskursblandade grupper

Arbetslagen ska planera någon årskursblandad undervisningsaktivitet per läsår.

Enkätresultat

Åk 2-enkäten följs upp av arbetslagen under planeringsveckan i augusti. Med utgångspunkt från frågan om gemenskap i klassen får arbetslagen i uppdrag att diskutera metoder för att öka denna

Ojämn könsfördelning på olika program

Könsfördelningen på respektive program diskuteras under höstterminen.

I början av årskurs 1 genomför arbetslaget övningar där eleverna lär känna varandra och arbetar med gruppstärkande övningar.

Mentor

Aktivitet Innehåll

Likabehandlingsplan

I samband med läsårsstart används några av läsårets första mentorstider till att informera om, och diskutera skolans likabehandlingsplan och skolans åtgärder och rutiner vid kränkande behandling. Elever som råkar ut för kränkande eller diskriminerande behandling ska alltid veta vem de kan vända sig till för att få hjälp. Se Handlingsplan.

På mentorstid ska eleverna arbeta med likabehandlingsplanen. Synpunkter lämnas till skolledningen.

Mentorstid

Mentorerna har ansvar för att mentorstid genomförs enligt schema.

Det är viktigt att ägna tid åt att kartlägga om det finns otrygga platser i skolbyggnaderna och i så fall var och vid vilka tidpunkter.

Elevenkäten åk 2

Mentor redovisar åk 2-enkäten och resultatet diskuteras i klasserna på mentorstiden i september.

Utvecklingssamtal

Mentor har utvecklingssamtal en gång per termin samt vid behov. Samtalen förs, med utgångspunkt från den individuella studieplanen, kring studiesituationen, trivsel i skolan med mera. Frågor ska ställas om trivsel i klassen, om alla känner delaktighet *och* om alla har någon att äta lunch med och om alla platser i skolan känns trygga.

Frånvaro

Hög frånvaro kan vara ett tecken på att en elev är utsatt för kränkande behandling.

Luncher

Mentor ska vara observant på att alla elever har någon att äta lunch med. 7 (10)

Ordningsregler

Mentor ska gå igenom skolans ordningsregler.

Gruppstärkande åtgärd

Mentor ansvarar för att aktiviteter för åk 1 med lekar och gruppstärkande övningar genomförs.

Dokumentation

Mentor dokumenterar åtgärder i enskilda ärenden.

Undervisande lärare

Aktivitet Innehåll

I undervisningen Ett likabehandlingsperspektiv ska genomsyra all undervisning.

Läraren ska reagera mot kränkande kommentarer och handlingar.

Läraren ska skapa medvetenhet om normer, vara medveten om sina egna och sträva efter att ge exempel som inte faller under norm.

Eleven ska lära känna andra människors sätt att vara och tycka, samt tränas i att känna acceptans och respekt för dessa. Eleven ska tränas i att vara lyhörd för andras synsätt och i att hantera konflikter.

Vid planering av undervisning ska elever med särskilda behov och förutsättningar uppmärksammas.

Placering i klassrummet och gruppindelning

Alla ska ha en självklar tillhörighet och att ingen elev ska kunna väljas bort. Gruppindelningar görs av undervisande lärare, som också kan styra placeringar i klassrummet, för att på så sätt skapa möjligheter för alla att lära känna varandra.

Omklädningsrum

Idrottslärarna tar upp frågan om trivsel och beteende i omklädningsrummen med varje klass och besöker vid några tillfällen omklädningsrummen. Undervisande lärare gör ovanstående när det gäller omklädningsrummen på yrkesprogrammen.

Skolresor och studiebesök

Vid planering av skolresor och studiebesök ska elever med särskilda behov och förutsättningar uppmärksammas.

Elever

Aktivitet Innehåll

Agera Som elev på Tyresö gymnasium måste du agera när du bevittnar en händelse/incident som inte är i överensstämmelse med vår likabehandlingsplan.

Ansvar

Alla har ett eget ansvar för sina handlingar och ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper.

Alla ska ta ett personligt ansvar för att se till att ingen hamnar utanför gruppen. Att rapportera om mobbning eller kränkande behandling *är inte skvaller* utan ett ansvar som elev.

Luncher

Elever i klassen är ansvariga för att alla har någon att äta lunch med. 8 (10)

Elevhälsoteam

Aktivitet Innehåll

Kurator Kurator har ett särskilt ansvar för arbetet mot alla former av kränkande behandling och ska därmed i olika sammanhang tydliggöra skolans arbete kring detta. Kurator har en central roll i ärenden som rör kränkande behandling och diskriminering. Skolledningen ansvarar för att alla ärenden som rör kränkning och diskriminering dokumenteras. Dokumenten förvaras i arkivskåpet.

Skolsköterska -hälsosamtal

Skolsköterskan ansvarar för hälsouppgifter i årskurs 1, genomför hälsosamtal och uppmärksammar tecken på diskriminering och kränkande behandling.

Arbetsgruppen EHT

Aktivitet Innehåll

Ansvar Arbetsgruppen, som består av kurator, en representant från

skolledningen, studie- och yrkesvägledare samt en speciallärarrepresentant träffas varje vecka. Elevhälsoteamet besöker varje lärararbetslag varannan vecka. Presentation på skolan Arbetsgruppen presenterar sig på personalkonferens vid läsårsstart

Övrigt

Aktivitet Innehåll

Uttryck för diskriminering eller kränkande behandling

Klotter dokumenteras och anmäls för skyndsamt borttagning .9 (10)

Elevenkät Vårterminen i årskurs 2 genomförs en elevenkät.

Handlingsplan vid mobbing/kränkning/diskriminering, elev – elev

1. Elev som utsätts för eller får kännedom om mobbing/kränkning/diskriminering informerar någon i personalen, som rapporterar till mentor.

Personal som får kännedom om mobbing/kränkning/diskriminering informerar rektor och mentor.

2. Rektor, i samråd med kurator, samlar information om vad som har hänt och fattar beslut om åtgärd och vem som agerar. Dessa åtgärder kan vara:

- samtal med den som är utsatt
- samtal med den som utfört kränkningen/mobbningen
- samtal med vårdnadshavare
- information till berörda lärare
- stödsamtal med kurator

3. Rektor följer upp vidtagna åtgärder tillsammans med mentor och kurator.

4. Rektor ansvarar för uppföljning med berörda elever och vårdnadshavare.

Alla inblandade dokumenterar sina åtgärder; rektor ansvarar för sammanställning av dessa

Handlingsplan vid mobbing/kränkning/diskriminering, personal – elev

1. Elev som utsätts för eller får kännedom om mobbing/kränkning/diskriminering informerar kurator och/eller rektor.

Personal som får kännedom om mobbing/kränkning/diskriminering informerar rektor.

2. Rektor samlar information om vad som hänt och fattar beslut om åtgärd. Dessa åtgärder kan vara:

- samtal med den som är utsatt
- samtal med den som utfört kränkningen/mobbningen
- samtal med vårdnadshavare
- stödsamtal med kurator

3. Rektor följer upp vidtagna åtgärder.

4. Rektor ansvarar för uppföljning med berörd elev och vårdnadshavare.

10 (10)

Rektor ansvarar för att alla åtgärder dokumenteras.

Färdigbehandlade ärenden ska följas upp en tid senare för att säkerhetsställa att problem verkligen är lösta. Berörd rektor ansvarar för detta.

Den som anser sig vara utsatt för brott kan polisanmäla detta, antingen själv eller med hjälp av skolan. Skolan har ingen skyldighet att polisanmäla en elev som har begått ett misstänkt brott; en bedömning måste göras i varje enskilt fall om detta ska ske eller inte.

Kartläggning av situationen på Tyresö gymnasium

Utsatta platser/miljöer/aktiviteter:

- Många korridorsytor och flera våningsplan
- Kafeterian
- Utanför entrédörrarna
- Arbetsförlagd utbildning/praktik
- Studiebesök
- Sociala medier – nätmobbning
- I samband med att vi tvingas att avvisa obehöriga personer.
- I samtal med elev där förväntade studieresultat inte uppnås.
- När aktiviteterna är ”fria” och gruppindelningar skall göras, så att ingen känner sig utanför eller påhoppad.

Särskild riskbild på Tyresö gymnasium

Vi har elever från jordens alla kontinenter, med olika sociala, kulturella och religiösa bakgrunder. Vi har elever som har negativa erfarenheter av skolan. Vi har elever som har kort skolgång. Vi har också elever med både fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. På arbetsförlagda utbildningar kan det av tradition förekomma jargoner som inte är förenliga med likabehandlingsplanen. Det är därför av yttersta vikt att vara observant på alla tendenser till kränkande eller diskriminerande yttranden och behandling.

Genom myndighetsutövningen blir elever ibland frustrerade och arga över att de inte kommer in på önskad utbildning, inte får godkända betyg eller inte får gå kvar, lärarna tvingas skriva ut elever som inte presterar och det kan leda till obehag, kränkningar och ibland t.o.m. hot.